

Μια από τις καλύτερες φετινές παραστάσεις

«Δύο γυναίκες χορεύουν» του Ζουζέπ Μαρία Μπενέτ Ζουρνέτ από το Θέατρο Διόνυσος
Μετάφραση: Μαρία Χατζημεμανουήλ, Δημήτρης Ψαρράς
Σκηνοθεσία/Μουσική επιμέλεια: Έντμοντ Νανούσης
Σκηνικά/Κοστούμια: Μιράντα Θεοδωρίδου
Φωτισμοί: Egor Dubensky
Χορογραφία: Χρίστος Μάος
Παίζουν: Ιωάννα Σιαφκάλλη, Άννα Γιαγκιώζη

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@phileleftheros.com

Ο συγγραφέας Ζουζέπ Μαρία Μπενέτ Ζουρνέτ με αφορμή την αθηναϊκή παραγωγή του έργου του «Δύο γυναίκες χορεύουν» γράφει «Το καταλανικό θέατρο βιώνει τη μεγαλύτερη άνθηση στην ιστορία του». Γεγονός το οποίο συνειδητοποιήσαμε από τη δική μας μακρινή γωνιά του ευρωπαϊκού πολιτιστικού γίγνεσθαι. Τα τελευταία χρόνια από τις κυπριακές σκηνές πέρασαν και εντυπωσίασαν έργα των Μπέλμπελ, Κλούα, Γκαλθεράν, Μπουτσάκα. Και να που στις δύο σκηνές του Θεάτρου Διόνυσος παίζονται ταυτόχρονα δύο έργα Καταλανών συγγραφέων, το «Δέρμα στις φλόγες» του Γκιλιέμ Κλούα και το «Δύο γυναίκες χορεύουν» του Ζουρνέτ. Ούτε αυτά τα δύο ούτε και τα έργα των συγγραφέων που προαναφέραμε, μας δίνουν αρκετό υλικό για να επιχειρήσουμε να βγάλουμε συμπέρασμα για κάποια κοινά χαρακτηριστικά της συγγραφικής άνθησης στο καταλανικό θέατρο, εκτός από την αναμφισβήτητη ποιότητα. Πιο εύκολο είναι να διαπιστώσει κανείς τη θεματική ποικιλία και τη μεθοδολογική διαφορετικότητα.

Έχοντας στα χέρια του το εξαιρετικό κείμενο του Ζουρνέτ ο Έντμοντ Νανούσης έστησε στο φουαγιέ του Διόνυσου μια από τις καλύτερες φετινές παραστάσεις. Σε ποιο θεατρικό είδος ανήκει το έργο; Η ευστοχία των ατακών, η αποτελεσματικότητα των διαλόγων, η σταδιακή εξέλιξη των σχέσεων των δύο προσώπων του έργου από απέχθεια και απόρριψη σε αποδοχή και αλληλεξάρτηση παραπέμπουν σε κομεντί. Τα υπαρξιακά βάρη που κουβαλούν οι δύο γυναίκες, η απουσία κάθε πιθανού μέλλοντος δίνουν τραγική χροιά στο έργο. Και όπως γίνεται με τα σύνθετα είδη τέχνης, η δοσολογία του κάθε συνθετικού μέρους και η τεχνική της ανάμειξής τους καθορίζουν την επιτυχία του εγχειρήματος. Και για την επιτυχία της παράστασης χρειάζεται ο απόλυτος συντονισμός της σκηνοθετικής γραμμής με τη συναισθηματική και τη στυλιστική παρτιτούρα του κειμένου. Εκτός από τη συνύπαρξη, ή μάλλον τη μίξη, των κωμικών και

δραματικών στοιχείων, στο έργο υπάρχει η αντίθεση προσώπων, η διαμετρική διαφορετικότητα των οποίων στην ηλικία, στην εμφάνιση, στη μόρφωση, στον τρόπο ζωής, στην εμπειρία αποτελεί την κινητήριου δύναμη του έργου του Ζουρνέτ. Ο Νανούσης επενδύει στη διαφορετικότητα των ηθοποιών του, την προβάλλει, την υπογραμμίζει. Και σαφώς δεν αναφέρομαι στην οφθαλμοφανή διαφορά στην ηλικία και στην εμφάνιση, αλλά στη διαφορετική υποκριτική μανιέρα, σχολή, σχέση με τον λόγο, σχέση με το κοινό, διαφορετική επαγγελματική αυτοεικόνα. Αυτή η απόσταση μεταξύ των ηθοποιών χρειάζεται, όπως χρειάζεται η απόσταση μεταξύ των ενσάρκωμένων απ' αυτές χαρακτήρων, για να γίνει πιο θεαματική η σταδιακή κάλυψή της.

Η Ιωάννα Σιαφκάλλη διανύει μια ιδιαίτερη χρονιά στην επαγγελματική της σταδιοδρομία. Την ξεκίνησε με τον μονόλογο του Γιώργου Νεοφύτου «Μανώλη» σε σκηνοθεσία Άγη Παϊκού, όπου άντεξε ηρωικά το γκρο πλαν της μικρής σκηνής, την εγγύτητα του κοινού στον μικρό χώρο, τη συναισθηματική ένταση του μονολόγου, τη σύγκριση με την παλαιότερη ερμηνεία της Δέσποινας Μπεμπεδέλη. Μετά βραβεύτηκε με τα βραβεία ΘΟΚ. Ύστερα της ήρθε

αυτός ο θαυμάσια γραμμένος ρόλος. Μια μοναχική γριά που το τέλος της ζωής της, το γήρας, έσμιξε με την αρχή, με τα παιδικά της χρόνια, μέσα από την ψυχαναγκαστική εμμονή με τα κόμικς. Ζει σ' ένα ερειπωμένο περιβάλλον, κυριολεκτικά και μεταφορικά, καθώς δεν διαλύεται μόνο το διαμέρισμά της, αλλά και ο τοίχος των ψευδαισθήσεων τον οποίο έχει στήσει. Η Ιωάννα Σιαφκάλλη καταφέρνει να ισορροπήσει με μεγάλη μαστοριά μεταξύ της κωμικής παραξενιάς και της τραγικής κατάστασης, να παίξει ένα πλάσμα δύστροπο και δυνατό, μια γυναίκα που αναζητεί την τελευταία ανθρώπινη σχέση στη ζωή της, την τελευταία συντροφιά στον χορό του τέλους.

Την Άννα Γιαγκιώζη δεν την έχουμε δει μέχρι τώρα ως μέλος τόσο μικρού συνόλου. Λυπάμαι ότι έχασα το αναλόγιο του «Απόψε θα πετάξω την τέφρα σου» στα πλαίσια του PLAY: θα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα η σύγκριση με τη δουλειά της Αννίτας Σαντοριναίου. Βλέποντάς την στις «Δύο γυναίκες» είχα την αίσθηση της πρώτης γνωριμίας, καθώς εδώ η ηθοποιός δεν είχε την κάλυψη ούτε των σπουδαίων φωνητικών της δυνατοτήτων (που με εντυπωσίασαν στις «Βάκχες» στη Θεσσαλονίκη), ούτε της εκρηκτικής της κωμικής δημιουργικότητας, όπως, π.χ., στους «Καλικαντζάρ». Έπαιξε με σαρωτική δραματική δύναμη, και στις σκηνές της σαρκαστικής εχθρότητας, και στις σκηνές του ανέκδηλου, βαθύτατου πόνου, στις σκηνές της απελπισμένης παραδοχής του ανιάτου της κατάστασής της.

Το Διόνυσος για τρίτη φορά επιχειρεί να μετατρέψει το φουαγιέ σε δεύτερή του σκηνή. Σ' αυτή την παραγωγή η σκηνογράφος Μιράντα Θεοδωρίδου δεν τοποθετεί απλά τη δράση στον στενό κύκλο των θεατών, αλλά περιλαμβάνει το κοινό στον χώρο της δράσης, συμβάλλοντας έτσι στη συναισθηματική εμπλοκή μας στο δρώμενο. Δημιουργεί ξεχωριστές νησίδες μοναξιάς για την κάθε μία, αλλά και τον κοινό χώρο για τον τελικό χορό των «Δύο γυναικών που χορεύουν».